

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/164/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514200086
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8514200086.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava 813 11, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 28.4.2015 sp. zn. 4C/6/2014-107, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým uznesením konanie o dovolaní zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že Krajský súd Prešove svojim rozsudkom potvrdil rozsudok tamojšieho súdu, ktorým bola žaloba o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietnutá. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca v zákonnej lehote dovolanie. Preto ho súd výzvou zo dňa 4.3.2015 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie vo výške 40,- eur, pričom v tejto výzve bol žalobca poučený, že pre prípad nezaplatenia súdneho poplatku v lehote 10 dní súd konanie zastaví. Predmetná výzva bola právnenému zástupcovi žalobcu doručená dňa 9.3.2015. Žalobca súdny poplatok za podané dovolanie v stanovenej lehote, ani do dňa vydania rozhodnutia, nezaplatil.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalobca. Poukázal na to, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je stanovená pre súdny poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. To znamená, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Taktiež poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/39/2007 zo dňa 29. 03. 2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe Sadzobníka súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú. V takom prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Tvrdil, že postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1, najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej povinnosť možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 252/05 z 22. 03. 2006). Ďalej zdôraznil, že súd pri výkone svojej rozhodovacej právomoci je viazaný čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého platí, že môže konať iba na základe Ústavy v

jeho medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorým stanoví zákon. Navyše zdôraznil, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, za úkony navrhnuté alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade žaloba bola podaná pred 01. 10. 2012, teda konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012, kedy konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradným postupom, od poplatku bolo vecne oslobodené. Tvrdí, že u žalobcu neexistuje legálna povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, preto ani nemôže existovať dôvod na zastavenie konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie o zastavení konania zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie bez zopakovania, či doplňovania dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa. Preto tak urobil bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 213 ods. 3, 4, 5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Pri preskúmaní napadnutého uznesenia bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený toto uznesenie preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že po tom, ako žalobca podal proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 1Co/228/2014-76 zo dňa 8.12.2014 ako súdu odvolacieho dovolanie, vyzval ho prvostupňový súd na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie v sume 40,- eur podľa pol. č. 7/a Sadzobníka súdnych poplatkov, a to výzvou zo dňa 4.3.2015, v ktorej ho zároveň poučil o následkoch nezaplatenia poplatku.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v jeho platnom znení (v ďalšom texte už len „ZoSP“), ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote 10 dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. ZoSP, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku.

Podľa Sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. ZoSP, sa zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí poplatok 20,- Eur (Položka 7a).

Súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „poplatkového zákona“), oslobodené od poplatku od 01.07.2007. Zákom č. 286/2012 Z.z. z 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia zákona, došlo k novele zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca poplatkového zákona v súvislosti s účinnosťou novely poplatkového zákona č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu poplatkového zákona s poukazom na znenie § 1 a § 5 citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov.

Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z.

V prípade podania dovolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním dovolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo dovolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v dovolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Pri vyrubovaní poplatku za dovolanie treba vychádzať z ustanovení § 5 ods. 1 písm. a) a § 6 ods. 2 prvá a druhá veta ZSP ako lex generalis, ak Sadzobník neustanovuje pre spoplatňovanie dovolaní osobitnú úpravu. Vychádzajúc z týchto všeobecných zásad platí, že pokiaľ Sadzobník vyrubuje súdny poplatok za návrh (žaloba), vzniká v prípade dovolania aj povinnosť zaplatiť súdny poplatok za dovolanie. Zákon pozná spoplatňovanie len žaloby, len odvolania alebo len dovolania len výpomocne. Sú to napr. poznámka k položke 1, poznámka k položke 13, poznámka k položke 9, poznámka k položke 13.

Až do 30.9.2012 bolo vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdnych poplatkov konania. Počnúc od 1.10.2012 vecné oslobodenie konania zaniklo. Pokiaľ sa dovolacie konanie nezačalo pred dňom 1.10.2012, nie je možné sa dôvodne dovolávať vecného oslobodenia podľa úpravy platnej do 30.9.2012. Počnúc od 1.10.2012 Zákon o súdnych poplatkoch nepozná v skôr uvedených veciach ani vecné, ani osobné oslobodenie od súdnych poplatkov. Spoplatňované sú už úkony, a to úkony vykonávané v rámci konania podľa tých istých zásad, ako v iných bežných sporových konaniach.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, ak v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku zo strany žalobcu konanie podľa ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov zastavil.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne.

Úspech v odvolacom konaní mal žalovaný, preto mu v súlade s § 142 ods. 1 a § 224 ods.1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov odvolacieho konania. Žalovanému však žiadne odvolacie trovy nevznikli, ani nepodal návrh na náhradu takýchto trov. Preto odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.